

ТРЕТА ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 9 октомври 1978 година

приета на основание член 54, параграф 3, буква ж) от Договора относно сливанията на акционерни дружества
(78/855/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като има предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 54, параграф 3, буква ж) от него,

като има предвид предложението на Комисията¹,

като има предвид мнението на Европейския парламент²,

като има предвид мнението на Икономическия и социален комитет³,

като взе предвид, че с Директива 68/151/ЕИО⁴ се поставя началото на съгласуването, предвидено в член 54, параграф 3, буква ж) и в Общата програма за премахване на ограниченията за свободата на установяване⁵;

като взе предвид, че по отношение на акционерните дружества и поддържането и промяната на техния капитал това съгласуване продължава с Директива 77/91/ЕИО⁶, а по отношение на годишните счетоводни отчети на някои видове дружества - с Директива 78/660/ЕИО⁷;

като взе предвид, че защитата на интересите на съдружниците и трети лица налага законодателствата на държавите-членки във връзка със сливанията на акционерните дружества да бъдат съгласувани, а в законите на всички държави-членки да се предвидят разпоредби за сливанията;

като взе предвид, че в контекста на това съгласуване е особено важно акционерите на сливащите се дружества да бъдат достатъчно осведомени по възможно най-обективен начин, а правата им да бъдат надлежно защитени;

като взе предвид, че защитата на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, дружества или части от дружества понастоящем се регулира от Директива 77/187/ЕИО⁸;

като взе предвид, че кредиторите, включително облигационерите и лицата, които имат други вземания към сливащите се дружества, трябва да бъдат защитени, така че сливането да не навреди на интересите им;

¹ ОВ С 89, 14.7.1970 г., стр. 20.

² ОВ С 129, 11.12.1972 г., стр. 50; ОВ С 95, 28.4.1975 г., стр. 12.

³ ОВ С 88, 6.9.1971 г., стр. 18.

⁴ ОВ L 65, 14.3.1968 г., стр. 8.

⁵ ОВ 2, 15.1.1962 г., стр. 36/62.

⁶ ОВ L 26, 31.1.1977 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11.

⁸ ОВ L 61, 5.3.1977 г., стр. 26.

като взе предвид, че изискванията за оповестяване на данни по Директива 68/151/ЕИО трябва да се прилагат и към сливанията, така че третите лица да бъдат достатъчно осведомени;

като взе предвид, че гаранциите, предоставени на съдружниците и третите лица във връзка със сливанията, трябва да се отнасят и до някои правни операции, чиито съществени елементи са сходни със сливане, така че задължението за предоставяне на такава защита да не може да бъде заобикаляно;

като взе предвид, че за да се постигне правна сигурност в отношенията между засегнатите дружества, между тях и трети лица и между съдружниците, случаите на недействителност трябва да бъдат ограничени, като взе предвид, че при възможност недостатъците винаги ще бъдат отстранявани и като бъде ограничен срокът, в който може да се образува производство за обявяване на недействителност,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Обхват

1. Мерките за съгласуване по тази директива се прилагат към законите, подзаконовите актове и административните разпоредби на държавите-членки, свързани със следните видове дружества:

- Германия:

Die Aktiengesellschaft,

- Белгия:

La société anonyme/de naamloze vennootschap,

- Дания:

Aktieselskabet,

- Франция:

La société anonyme,

- Ирландия:

Public companies limited by shares и public companies limited by guarantee and having a share capital;

- Италия:

La società per azioni;

- Люксембург:

La société anonyme;

- Нидерландия:

De naamloze vennootschap;

- Обединеното кралство:

Public companies limited by shares и public companies limited by guarantee and having a share capital;

2. Държавите-членки не са длъжни да прилагат тази директива към кооперации, които са учредени като един от видовете дружества по параграф 1. Ако държавите-членки се възползват от тази възможност, те задължително изискват от дружествата да включат думата „кооперация” във всички документи, посочени в член 4 от Директива 68/151/ЕИО.

3. Държавите-членки не са длъжни да прилагат тази директива в случаите, когато дружеството или дружествата, които се придобиват или прекратяват съществуването си, са в производство за обявяване в несъстоятелност, в конкордат или в други подобни производства.

ГЛАВА I

Регулиране на сливането чрез придобиване на едно или няколко дружества от друго дружество и на сливането чрез учредяване на ново дружество

Член 2

Държавите-членки са длъжни да установят по отношение на дружествата, регулирани от националното им право, разпоредби относно сливането чрез придобиване на едно или няколко дружества от друго дружество и сливането чрез учредяване на ново дружество.

Член 3

1. По смисъла на тази директива „сливане чрез придобиване” означава операцията, при която едно или няколко дружества се прекратяват без ликвидация и прехвърлят на друго дружество всичките си активи и пасиви срещу предоставяне на акции в придобиващото дружество на акционерите на придобиваното дружество или дружества, а ако това се предвижда — и на парична сума в размер, не по-висок от 10 % от номиналната стойност на така предоставените акции или, ако те нямат номинална стойност — от счетоводната им стойност.

2. Законодателството на една държава-членка може да предвиди, че сливане чрез придобиване може да се осъществи и когато едно или няколко от придобиваните дружества са в ликвидация, при условие че тази възможност е ограничена до дружества, които още не са започнали да разпределят активите си между своите акционери.

Член 4

1. По смисъла на тази директива „сливане чрез учредяване на ново дружество” означава операцията, при която няколко дружества се прекратяват без ликвидация и прехвърлят на дружество, учредено от тях, всичките си активи и пасиви срещу предоставянето на акции в новото дружество на техните акционери, а ако това се предвижда — и на парична сума в размер, не по-висок от 10 % от номиналната стойност на така предоставените акции или, ако те нямат номинална стойност — от счетоводната им стойност.

2. Законодателството на една държава-членка може да предвижда, че сливане чрез учредяване на ново дружество може да се извърши и когато едно или няколко прекратяващи се дружества са в ликвидация, при условие че тази

възможност е ограничена до дружества, които още не са започнали да разпределят активите си между своите акционери.

ГЛАВА II

Сливане чрез придобиване

Член 5

1. Ръководните или управителните органи на сливащите се дружества съставят план за сливането в писмена форма.
2. Планът за сливане съдържа най-малко:
 - а) правна форма, фирма и седалище на сливащите се дружества;
 - б) съотношение на замяна на акциите и размер на паричната сума;
 - в) условия за разпределението на акциите в придобиващото дружество;
 - г) дата, от която притежаването на тези акции дава право на акционерите да участват в печалбите и всички особени условия, свързани с това право;
 - д) дата, от която сделките на придобиваното дружество се смятат за сделки на придобиващото дружество за счетоводни цели;
 - е) права, които придобиващото дружество предоставя на притежателите на акции с особени права и на притежателите на други ценни книжа, различни от акции, или предлаганите мерки във връзка с тях;
 - ж) всички особени предимства, предоставени на експертите по член 10, параграф 1 и на членовете на ръководните, управителните, надзорните или контролните органи на сливащите се дружества.

Член 6

Планът за сливането за всяко от сливащите се дружества се обнародва по начина, предвиден в законодателството на всяка държава-членка в съответствие с член 3 от Директива 68/151/ЕИО най-малко един месец преди насрочената дата на общото събрание, което ще вземе решение за сливането.

Член 7

1. За сливането се изисква одобрение на общото събрание на всяко от сливащите се дружества. Законодателството на държавите-членки задължително трябва да предвижда, че това решение се взема с мнозинство най-малко две трети от гласовете на представените акции или на представения записан капитал.

В законодателството на държавите-членки може да се предвижда, че когато е представен най-малко половината от записания капитал, е достатъчно обикновено мнозинство от гласовете по първа алинея. Наред с това при нужда се прилагат правилата за изменение и допълнение на учредителния договор и устава.

2. Когато има повече от един клас акции, решението за сливането се гласува поотделно от всеки клас акционери, чиито права са засегнати от операцията.

3. Решението задължително съдържа одобрение на плана за сливането и всички изменения в учредителния договор и устава, които се налагат във връзка със сливането.

Член 8

Не е задължително законодателството на една държава-членка да изисква одобрение на сливането от общото събрание на придобиващото дружество, ако са спазени следните условия:

- а) публикуването по член 6 за придобиващото дружество трябва да бъде извършено най-малко един месец преди насрочената дата за общото събрание на придобиваното дружество или дружества, което ще вземе решение по плана за сливането;
- б) най-малко един месец преди датата по буква а) акционерите на придобиващото дружество трябва да имат право да се запознаят с документите по член 11, параграф 1 в седалището на придобиващото дружество;
- в) един или няколко акционери на придобиващото дружество, които притежават минимален процент от записания капитал, трябва да имат право да поискат свикване на общо събрание на придобиващото дружество, което да вземе решение за одобряване на сливането. Този минимален процент не може да бъде по-висок от 5 %. Държавите-членки могат да предвидят изключване на акциите без право на глас от това изчисление.

Член 9

Ръководните или управителните органи на сливащите се дружества съставят подробен писмен доклад, в който планът за сливането и особено съотношението на замяна на акциите се разясняват и обосновават от правна и икономическа гледна точка.

В доклада се описват и всички особени трудности, възникнали при оценяването.

Член 10

1. Един или няколко експерти, които действат за сметка на всяко от сливащите се дружества, но са независими от тях и са назначени или одобрени от съдебен или административен орган, проучват плана за сливането и съставят писмен доклад до акционерите. Законодателството на една държава-членка може да предвиди назначаване на един или няколко независими експерти за всички сливащи се дружества, ако то се извършва от съдебен или административен орган по общо искане на дружествата. В зависимост от законодателството на всяка държава-членка експертите могат да бъдат физически или юридически лица, дружества или фирми.

2. В доклада по параграф 1 експертите задължително посочват дали според тях съотношението на замяна на акциите е справедливо и разумно. В доклада се посочва най-малко:

- а) използваният метод или методи, според които е определено предлаганото съотношение на замяна;
- б) доколко този метод или методи са подходящи в конкретния случай, стойностите, получени при използването на всеки метод, и какво е

относителното значение на тези методи при определянето на стойността, за която се взема решение.

В доклада се описват и всички особени трудности, възникнали при оценяването.

3. Всеки експерт има право да получи от сливащите се дружества цялата необходима информация и документи и да извършва всички необходими проверки.

Член 11

1. Най-малко един месец преди насрочената дата на общото събрание, което ще вземе решение по плана за сливането, всички акционери имат право да се запознаят със следните документи в седалището:

- а) план за сливането;
- б) годишни счетоводни отчети и годишни доклади за дейността на сливащите се дружества за последните три финансови години;
- в) счетоводен баланс към дата, не по-ранна от първия ден на третия месец, предхождащ датата на плана за сливането, ако последните годишни счетоводни отчети се отнасят за финансова година, приключила повече от шест месеца преди тази дата;
- г) доклади на ръководните или управителните органи на сливащите се дружества по член 9;
- д) доклади по член 10.

2. Счетоводният баланс по параграф 1, буква в) се съставя при използване на същите методи и същото графично оформление, както при годишния баланс.

Независимо от това законодателството на една държава-членка може да предвижда, че:

- а) не е нужно да се извършва нова физическа инвентаризация;
- б) записите в последния балансов отчет могат да се променят само с цел отразяване на движението по счетоводните книги; задължително обаче се взема пред вид следното:
 - временна амортизация и провизии,
 - съществени промени в действителната стойност, които не са вписани в книгите.

3. Всеки акционер има право при поискване да получи безплатни екземпляри от документите по параграф 1, а по желание - извлечения от тях.

Член 12

Защитата на правата на работниците и служителите на всяко от сливащите се дружества се урежда в съответствие с Директива 77/187/ЕИО.

Член 13

1. Законодателството на държавите-членки трябва да предвижда подходяща система за защита на интересите на кредиторите на сливащите се дружества, чиито вземания са възникнали преди публикуването на плана за сливането и са с ненастъпил падеж към момента на това публикуване.

2. За целта законодателството на държавите-членки задължително предвижда, че тези кредитори имат право да получат подходящи гаранции, когато финансовото положение на сливащите се дружества прави защитата необходима и ако кредиторите вече не разполагат с такива гаранции.

3. Защитата за кредиторите на придобиващото дружество и за кредиторите на придобиваното дружество може да бъде различна.

Член 14

Без да се засяга действието на правилата за колективно упражняване на правата им, член 13 се прилага към облигационерите на сливащите се дружества, освен ако сливането е одобрено от събрание на облигационерите, когато националното законодателство предвижда такова събрание, или от всеки облигационер поотделно.

Член 15

На притежателите на други ценни книжа, различни от акции и свързани с особени права, се предоставят права в придобиващото дружество, най-малко равностойни на правата им в придобиваното дружество, освен ако промяната на тези права е одобрена от събрание на притежателите на други ценни книжа, когато националното законодателството предвижда такова събрание, или от всеки притежател на такива ценни книжа поотделно, или ако притежателите имат право да предявят ценните си книжа за обратно изкупуване от придобиващото дружество.

Член 16

1. Когато законодателството на една държава-членка не предвижда предварителен съдебен или административен контрол за законосъобразността на сливанията или контролът не обхваща всички правни действия, необходими за сливането, протоколът от заседанието на общото събрание, което взема решение за сливането, а при нужда и договорът за сливането след това общо събрание се съставят и заверяват в надлежна правна форма. Когато не е нужно одобряване на сливането от общите събрания на всички сливащи се дружества, планът за него се съставя и заверява в надлежна правна форма.

2. Нотариусът или органът, компетентен да състави и удостовери документите в надлежна правна форма, трябва да провери и удостовери съществуването и законосъобразността на правните действия и формалностите, вменени в задължение на дружеството, за което той действа, както и съществуването и законосъобразността на плана за сливането.

Член 17

Законодателството на държавите-членки определя датата, на която сливането влиза в сила.

Член 18

1. Сливането се оповестява по отношение на всяко от сливащите се дружества по начина, предвиден в законодателството на всяка държава-членка в съответствие с член 3 от Директива 68/151/ЕИО.

2. Придобиващото дружество може само да извърши формалностите по публикуването, свързани със самото него или с придобиваните дружества.

Член 19

Сливането има следните последици *ipso jure* и едновременно:

- а) прехвърляне към придобиващото дружество на всички активи и пасиви на придобиваното дружество както в отношенията между придобиващото и придобиваното дружество, така и по отношение на трети лица;
- б) акционерите в придобиваното дружество стават акционери в придобиващото дружество;
- в) придобиваното дружество престава да съществува.

2. Не се допуска получаването на акции в придобиващото дружество в замяна срещу акции в придобиваното дружество, които се притежават:

- а) от самото придобиващо дружество или чрез лице, което действа от свое име, но за сметка на това дружество;

или

- б) от самото придобивано дружество или чрез лице, което действа от свое име, но за сметка на това дружество.

3. Преходната разпоредба не засяга действието на законите на държавите-членки, които изискват извършването на особени формалности, за да може прехвърлянето на определени активи, права и задължения на придобиваното дружество да има действие спрямо трети лица. Придобиващото дружество може само да извърши тези формалности; законодателството на държавите-членки може да допуска придобиваното дружество да продължи да извършва тези формалности за ограничен срок, който не може да бъде по-дълъг от шест месеца от датата, на която сливането влиза в сила, освен в извънредни случаи.

Член 20

Законодателството на държавите-членки задължително предвижда правила, които уреждат гражданската отговорност на членовете на ръководните или управителните органи на придобиваното дружество спрямо акционерите на това дружество за неправомерно поведение на членовете на тези органи при подготовката и извършването на сливането.

Член 21

Законодателството на държавите-членки задължително предвижда правила, които уреждат гражданската отговорност спрямо акционерите на придобиваното дружество на експертите, които отговарят за съставянето на отчета по член 10, параграф 1 от името на това дружество, за неправомерно поведение на тези експерти при изпълнението на задълженията им.

Член 22

1. Законодателството на държавите-членки може да предвижда правила за недействителност на сливанията само в съответствие със следните условия:

- а) недействителността да бъде обявена със съдебно решение;
- б) сливанията, които са влезли в сила в съответствие с член 17, могат да бъдат обявени за недействителни само ако не е упражнен предварителен съдебен или административен контрол за тяхната законосъобразност, ако документите за тях не са съставени или заверени в надлежна правна форма,

или ако бъде доказано, че решението на общото събрание е нищожно или унищожимо според националното право;

в) производство за обявяване на недействителността не може да се образува след изтичането на шест месеца от датата, на която сливането е влязло в сила по отношение на лицето, което се позовава на тази недействителност, или ако порокут е отстранен;

г) когато е възможно отстраняване на порока, водещ до недействителност на сливането, компетентният съд дава на участващите дружества срок за това;

д) решението, с което сливането се обявява за нищожно, се обнародва по начина, предвиден в законодателството на всяка държава-членка в съответствие с член 3 от Директива 68/151/ЕИО;

е) ако законодателството на една държава-членка допуска трети лица да оспорват съдебното решение, те могат да сторят това само в шестмесечен срок от публикуването на решението по начина, предписан в Директива 68/151/ЕИО;

ж) решението, с което сливането се обявява за нищожно, не засяга действителността на задълженията, възникнали в полза или в тежест на придобиващото дружество преди публикуването на решението и след датата по член 17.

з) дружества, които са участвали в сливането, отговарят солидарно за задълженията на придобиващото дружество по буква ж).

2. По изключение от параграф 1, буква а), законодателството на една държава-членка също може да предвижда, че недействителността на сливането се постановява от административен орган, ако решението на този орган подлежи на обжалване пред съд. Букви б), г), д), е), ж) и з) се прилагат по аналогия за административния орган. Такова производство за обявяване на недействителността не може да се образува след изтичането на повече от шест месеца от датата по член 17.

3. Предходните разпоредби не засягат действието на правилата на държавите-членки относно недействителността на сливане, която е прогласена след упражняването на контрол, различен от предварителен съдебен или административен контрол за законосъобразност.

ГЛАВА III

Сливане чрез учредяване на ново дружество

Член 23

1. Към сливането чрез учредяване на ново дружество се прилагат членове 5, 6, 7 и от 9 до 22, без да се засяга действието на членове 11 и 12 от Директива 68/151/ЕИО. За тази цел „сливащи се дружества” и „придобивано дружество” означават дружествата, чието съществуване се прекратява, а „придобиващо дружество” означава новообразуваното дружество.

2. Член 5, параграф 2, буква а) се прилага и към новото дружество.

3. Планът за сливането и учредителният договор или проектът за учредителен договор, респ. уставът или проектът за устав на новото дружество,

ако те се съдържат в отделни документи, се одобряват на общо събрание на всяко от дружествата, чието съществуване се прекратява.

4. Държавите-членки не са длъжни да прилагат към учредяването на ново дружество правилата за проверка на непаричните вноски, предвидени в член 10 от Директива 77/91/ЕИО.

ГЛАВА IV

Придобиване на едно дружество от друго дружество, което притежава 90 % или повече от неговите акции

Член 24

Държавите-членки са длъжни да предвидят разпоредба за дружествата, регулирани от тяхното законодателство, във връзка с операцията, при която едно или няколко дружества се прекратяват без ликвидация и прехвърлят всичките си активи и пасиви на друго дружество, което е притежател на всичките им акции и други ценни книжа, даващи право на глас в общото събрание. Тази операция се регулира от разпоредбите на глава II, с изключение на членове 5, параграф 2, букви б), в) и г), 9, 10, 11, член 11, параграф 1, букви г) и д, член 19, параграф 1, буква б), членове 20 и 21.

Член 25

Държавите-членки не са длъжни да прилагат член 7 към операциите по член 24, ако са спазени най-малко следните условия:

- а) публикуването по член 6 за всяко дружество, участващо в операцията, трябва да бъде извършено най-малко един месец преди влизането ѝ в сила;
- б) най-малко един месец преди влизането на операцията в сила акционерите на придобиващото дружество трябва да имат право да се запознаят с документите по член 11, параграф 1, букви а), б) и в) в седалището на дружеството. Прилагат се член 11, параграфи 2 и 3;
- в) прилага се член 8, буква в).

Член 26

Държавите-членки могат да прилагат членове 24 и 25 към операции, при които едно или няколко дружества се прекратяват без ликвидация и прехвърлят всичките си активи и пасиви на друго дружество, ако всички акции и други ценни книжа по член 24 на придобиваното дружество или дружества се притежават от придобиващото дружество и/или от лица, които притежават тези ценни книжа от свое име, но за сметка на дружеството.

Член 27

При сливане, когато едно или няколко дружества се придобиват от друго дружество, което притежава 90 % или повече, но не всички акции и други ценни книжа с право на глас в общите събрания на всяко от тези дружества, държавите-членки не са длъжни да изискват одобрение на сливането от общото събрание на придобиващото дружество, ако са спазени най-малко следните условия:

- а) публикуването по член 6 за придобиващото дружество да бъде извършено най-малко един месец преди насрочената дата на общото

събрание на придобиваното дружество или дружества, на което ще се вземе решението по плана за сливането;

б) най-малко един месец преди датата по буква а) всички акционери на придобиващото дружество да имат право да се запознаят с документите по член 11, параграф 1, буква а), б) и в) в седалището на дружеството. Прилагат се член 11, параграфи 2 и 3.

в) прилага се член 8, буква в).

Член 28

Държавите-членки не са длъжни да прилагат членове от 9 до 11 към сливания по смисъла на член 27, ако са спазени най-малко следните условия:

а) малцинствените акционери на придобиваното дружество да имат право да предявят акциите си за изкупуване от придобиващото дружество;

б) ако упражнят това право, те да имат право да получат насрещна престация, която съответства на стойността на акциите им;

в) при разногласие по отношение на престацията да съществува възможност стойността ѝ да бъде определена от съд.

Член 29

Държавите-членки могат да приложат членове 27 и 28 към операции, при които едно или няколко дружества се прекратяват без ликвидация и прехвърлят всичките си активи и пасиви на друго дружество, ако 90 % или повече, но не всички акции и други ценни книжа по член 27 на придобиваното дружество или дружества са притежание на придобиващото дружество и/или на лица, които притежават тези акции и ценни книжа от свое име, но за сметка на това дружество.

ГЛАВА V

Други операции, третиращи като сливания

Член 30

Ако при операция измежду посочените в член 2 законодателството на една държава-членка допуска плащане на парична сума в размер над 20 %, прилагат се глава II и III и членове 27, 28 и 29.

Член 31

Ако законодателството на една държава-членка допуска извършване на някоя от операциите по членове 2, 24 и 30 без прекратяване на всички придобивани дружества, в зависимост от случая се прилагат глава II, с изключение на член 19, параграф 1, буква в), глава III или глава IV.

ГЛАВА VI

Заклучителни разпоредби

Член 32

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, в тригодишен срок от нотифицирането ѝ. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Независимо от това може да се предвиди, че прилагането на разпоредбите на параграф 1 към нерегистрираните дружества във Великобритания и Ирландия се отлага за срок от пет години от влизането им в сила.

3. Държавите-членки не са длъжни да прилагат членове 13, 14 и 15 по отношение на притежателите на конвертируеми облигации или други конвертируеми ценни книжа, ако към момента на влизане в сила на законите, подзаконовите и административните разпоредби по параграф 1 положението на тези притежатели на ценни книжа в случай на сливане е предварително определено в условията на емисията.

4. Държавите-членки не са длъжни да прилагат тази директива към сливания или към операции, третиращи като сливания, ако при влизането в сила на разпоредбите на параграф 1 вече е извършено формално действие, изисквано от националното право във връзка с тяхната подготовка или извършване.

Член 33

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Люксембург на 9 октомври 1978 година.

За Съвета:
Председател
H.-J. VOGEL